Lietas Nr. 12130000310
Lietas arhīva Nr. K39-0085-14/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Valmierā 2014.gada 30.maijā

Valmieras rajona tiesa

tiesnese G.Krieviņa

piedaloties prokurorei S.Kristapai,

aizstāvim zvērinātam advokātam J.Jurkjānam

pasludināja spriedumu atklātā tiesas sēdē izskatītajā krimināllietā, kurā **/pers.A/, personas kods /personas kods/,** apsūdzēta Krimināllikuma 217.panta otrajā daļā /likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz /datums// paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Pārbaudot un izvērtējot visus krimināllietā esošos materiālus tiesa

k o n s t a t ē j a

/pers.A/ izdarīja uzņēmumam /uzņēmējsabiedrībai/ likumos noteikto grāmatvedības dokumentu, gada pārskatu viltošanu.

Noziedzīgais nodarījums izdarīts norādītos apstākļos:

/pers.A/būdama - SIA „/Nosaukums/" galvenā grāmatvede, t.i., persona, kura saskaņā ar amata aprakstā noteikto atbildīga par uzņēmuma /uzņēmējsabiedrības/ grāmatvedības kārtošanu, pārkāpjot Latvijas Republikas likuma „Gadu pārskatu likums" 4.panta trešās daļas prasības, kuras nosaka, ka gada pārskatam ir jāsniedz patiess un skaidrs priekšstats par sabiedrības līdzekļiem, saistībām, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem un naudas plūsmu, 2008.gada sākumā, atrodoties SIA „/Nosaukums/" telpās, /adrese/, izmantojot SIA „/Nosaukums/" norēķina centra darbinieci, kura neapzinājās /pers.A/ veikto darbību noziedzību, palūdza viņai datorprogrammā, kurā tiek veikta iedzīvotāju parādu uzņēmumam uzskaite, ievadīt datus par neesošu mājas /adrese/ iedzīvotāju parādu par 2007.gadu Ls 211 365 /300 745,30 *euro*/ apmērā. Nepamatoti palielinot iedzīvotāju saistību apjomu pret uzņēmumu par 2007.gadu, tika palielināts uzņēmuma pašu kapitāls, kas savukārt ietekmēja peļņas un zaudējumu aprēķinu, radot iespēju izvairīties no zaudējumu uzrādīšanas 2007.gada pārskatā, uzrādot tajā neesošu uzņēmuma peļņu.

2009.gada sākumā, gatavojot uzņēmuma gada pārskatu par 2008.gadu, /per.A/turpināja apzināti pamatoties uz viltotajiem datiem par neesošu mājas /adrese/, iedzīvotāju parādu uzņēmumam, tādējādi atkārtoti gada pārskatā atspoguļojot datus par nepamatoti palielinātu kopējo iedzīvotāju parādu apjomu uzņēmumam ar mērķi slēpt zaudējumus par 2008.gadu. pers.A/ 2008.gada uzņēmuma gada pārskatā apzināti norādīja nepatiesus datus bilances postenī „Pircēju un pasūtītāju parādi", iekļaujot tajos neesošu mājas /adrese/, iedzīvotāju parādu uzņēmumam SIA „/Nosaukums/" Ls 211 365 /300 745,30 *euro*/ apmērā, kā arī apzināti bez grāmatvedības attaisnojumu dokumentiem palielināja bilances posteņa „Nākamo periodu izmaksas, īstermiņa ieguldījumi" kopsummu par Ls 149 538 /212773,40 *euro*/, kas ietver līdzekļu ieguldījumus apsaimniekotajās mājās un māju apsaimniekojamo māju kredītu atlikumus, kā arī par Ls 11 488 /16345,95 *euro*/ nepamatoti palielināja pircēju un pasūtītāju parādus.

Tāpat /pers.A/, lai pamatotu iedzīvotāju kopējo parādu summu uzņēmumam SIA „/Nosaukums/", kā attaisnojuma dokumentu iesniedza izdrukas no datorprogrammas „Irma", kurā tiek veikta iedzīvotāju parādu uzskaite, un kur no analītiskā pārskatā par atsevišķu māju parādiem uz 2008.gada 31.decembri, izmeklēšanai nenoskaidrotos apstākļos, bija dzēsts ieraksts par adreses /adrese/, parādu Ls 211 365 /300 745,30 *euro*/ apmērā, kaut māju parādu kopsummā minētā summa bija iekļauta. Bez tam /pers.A/kā attaisnojuma dokumentu, iesniedza pašas sagatavotu pārskatu par SIA „/Nosaukums/" apsaimniekotajās mājās ieguldītiem līdzekļiem uz 2008.gada 31.decembri, kuru kopsummā nepamatoti bija iekļauti ieguldījumi Ls 149 538 /212 773,40 *euro*/ apmērā, un par Ls 11 488 /16 345,95 *euro*/ nepamatoti palielināti pircēju un pasūtītāju parādi, tas ir veikti tādi grāmatojumi, kuri nav pamatoti ar grāmatvedības attaisnojumu dokumentiem.

Minēto darbību rezultātā /pers.A/, sniedzot apzināti nepatiesus datus, izmantojot citu personu paļāvību iesniegto grāmatvedības attaisnojuma dokumentu datu patiesumam, tika panākts, ka ziņojumā par SIA „/Nosaukums/" 2008.gada pārskatā ietvertā finanšu pārskata revīziju tika norādīts, ka tas atbilst Latvijas Republikas Gada pārskata likumam, tādējādi radot pamatu tam, lai uzņēmuma valdes locekļi apstiprinātu 2008.gada pārskatu.

Tādējādi /pers.A/ar savām darbībām, viltojot grāmatvedības dokumentus un gada pārskatus, pārkāpa Latvijas Republikas likuma „Gadu pārskatu likums" 4.panta trešās daļas prasības, kuras nosaka, ka gada pārskatam ir jāsniedz patiess un skaidrs priekšstats par sabiedrības līdzekļiem, saistībām, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem un naudas plūsmu, LR Likuma „Par grāmatvedību" 2.panta prasības, kas nosaka, ka „ grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī. Grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai", 7.panta pirmās daļas prasības, ka grāmatvedības reģistros nedrīkst izdarīt ierakstus, kuri nav pamatoti ar attaisnojuma dokumentu.

Ar savām darbībām /pers.A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 217.panta otrajā daļā /likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz /datums//.

Cietusī SIA "/Nosaukums/" pirmstiesas izmeklēšanā pieteikusi materiālā kaitējuma kompensāciju Ls 367268 /522575,28 *euro/* apmērā, tiesas sēdē pārstāvji neuzturēja pirmstiesas izmeklēšanā pieteikto materiālā kaitējuma kompensāciju, jo to vairs nevēlas /lietas 38.-39.lapa/.

Tiesas sēdē apsūdzētā /pers.A/ savu vainu viņai inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kāds paredzēts Krimināllikuma 217.panta otrajā daļā /likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz /datums// atzina pilnībā un izteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Iepazinusies ar krimināllietas materiāliem, uzklausījusi prokurores, apsūdzētās /pers.A/, viņas aizstāvja J.Jurkjāna, cietušās SIA "/Nosaukums/" pārstāvju /pers. G/ un /pers. H/ viedokļus, ņemot vērā to, ka apsūdzētā atzīst savu vainu viņai izvirzītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 217.panta otrās daļas /likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz /datums// un piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas sekas apsūdzētajai tiesas sēdē ir izskaidrotas, un sekas ir saprotamas, apsūdzētās vaina viņai celtajā apsūdzībā ir pierādīta ar visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesai nav šaubu par apsūdzētās vainu Krimināllikuma 217.panta otrajā daļā /likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz /datums// paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā nav nepieciešama, līdz ar ko pierādījumu uzskaitījums un to analīze spriedumā netiek izdarīta.

Vērtējot apsūdzētās izdarīto darbību juridisko kvalifikāciju, tiesa atzīst, ka /pers.A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pareizi kvalificēts pēc Krimināllikuma 217.panta otrās daļas /likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz /datums//, jo viņa izdarīja uzņēmumam /uzņēmējsabiedrībai/ likumos noteikto grāmatvedības dokumentu, gada pārskatu viltošanu.

Apsūdzētās /pers.A/ vaina noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta.

Nosakot apsūdzētajai soda veidu un mēru, tiesa vadās pēc Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteiktā soda mērķa - atjaunot taisnīgumu, vainīgo personu sodīt par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kā arī panākt, lai notiesātā un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, Krimināllikuma 46.pantā noteiktajiem soda noteikšanas vispārīgiem principiem, ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgās personību, viņas atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta trešo daļu tiesas izmeklēšanā pārbaudot apsūdzētās personu raksturojošos datus, konstatēts, ka /pers.A/ deklarētā dzīvesvieta ir /adrese//lietas 1.sējuma 252.lapa/, faktiskā dzīvesvieta pēc pašas apsūdzētās teiktā ir /adrese/apgādājamo nav, pers.A/ir vidējā speciālā izglītība, grāmatvede, algotu darbu nestrādā, ir otrās grupas invalīde, saņem invaliditātes pensiju 369,69 *euro* ik mēnesi /lietas 2.sējuma 25.-27. un 36.lapa/, /pers.A/ agrāk nesodīta /lietas 2.sējuma 34.lapa/, administratīvi nesodīta /lietas 2.sējuma 35.lapa/. No SIA „Vidzemes slimnīca" izziņas izriet, ka //pers.A/ psihiatra un narkologa uzskaitē nav /lietas 2.sējuma 33.lapa/. No apsūdzētās /pers.A/ raksturojuma, kuru izsniegusi /nosaukums B/redzams, ka /pers.A/no 2013.gada februāra baznīcā veic brīvprātīgā kalpotāja darbu, kas ietver altāra kārtošanu un dežuranta pienākumu veikšanu. Dežuranta pienākumos ietilpst ekskursantu, Valmieras viesu un arī draudzes locekļu informēšanu par baznīcā un Valmieras pilsētā notiekošajām aktivitātēm, Valmieras augstākā skatu torņa, baznīcas skatu torņa, apmeklētāju informēšanu un torņa uzraudzību savu dežūru laikā. Uzdotos pienākumus /pers.A/veic rūpīgi, precīzi un ar lielu atbildības sajūtu. Kolektīvā ir izpalīdzīga un saprotoša. Nekad neatsakās no papildus dežūrām un nāk palīgā, ja tas kādam ir nepieciešams /lietas 2.sējuma 23.lapa/.

Tiesas sēdē apsūdzētā/pers.A/ bez savas vainas pilnīgas atzīšanas papildus liecināja, ka nožēlo izdarīto, ka pēdējos divus gadus nedzīvo savā deklarētajā dzīvesvietā /adrese/, bet gan kopā ar vīru dzīvo /adrese/viņai ir vidējā speciālā izglītība, grāmatvede, apgādājamo nav, noliedz, ka viņai būtu jebkādas atkarības, nav nedz kriminmāli, nedz administratīvi sodīta, arī citu krimināllietu valstī attiecībā pret viņu nav, algotu darbu nestrādā, saņem ik mēnesi 369 *euro* lielu invaliditātes pensiju, ir otrās grupas invalīde, noziedzīgo darbību rezultātā viņa nekādu mantisku labumu nav guvusi, uzskata, ka sods jāsaņem, ir gatava strādāt piespiedu darbus, veicot vieglus darbus bez lielas fiziskas piepūles, sola likumpārkāpumus turpmāk neizdarīt.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu /likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.martam/ /pers.A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums, kāds paredzēts Krimināllikuma 217.panta otrajā daļā /likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.martam/, ir mazāk smags noziegums.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu kā apsūdzētās atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst savas vainas atzīšanu un tiesas sēdē izteikto nožēlu par izdarīto.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu, tiesa nekonstatē apsūdzētās atbildību pastiprinošus apstākļus.

Nosakot apsūdzētajai piemērojamo soda veidu un mēru, tiesa secina, ka par /pers.A/ izdarīto mazāk smago noziegumu likumdevējs Krimināllikuma 217.panta otrās daļas sankcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.martam, paredzējis piemērojamos pamatsoda veidus - brīvības atņemšana uz laiku līdz trim gadiem vai piespiedu darbs, vai naudas sods līdz astoņdesmit minimālajām mēnešalgām.

Ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, smagumu un radīto kaitējumu, kā arī ņemot vērā lietā citus konstatētos apstākļus, kas var ietekmēt apsūdzētajai pers.A/ nosakāmo soda veidu, tiesa uzskata, ka naudas sods nav piemērojams, jo apsūdzētās ienākumi ir tikai invaliditātes pensija, kas nav liela un lietā nav ziņu par citiem viņas ienākumiem. Ņemot vērā apsūdzētās slikto veselības stāvokli, par ko tiesai nav šaubu, apsūdzētajai nav piemērojams piespiedu darbs. Tiesa uzskata par iespējamu noteikt sodu brīvības atņemšanas veidā tuvāk zemākās robežas apmēram izvērtējot apsūdzētās personību raksturojošos datus to, ka apsūdzētā /pers.A/ nav agrāk sodīta nedz krimināli, nedz administratīvi, pastāv apsūdzētās atbildību mīkstinošs apstāklis - viņa atzīst savu vainu un nožēlo izdarīto, nepastāv apsūdzētās atbildību pastiprinoši apstākļi, izvērtējot arī cietušās pārstāvja viedokli par iespējamo piemērojamo soda veidu un mēru, ka ir piemērojams brīvības atņemšanas sods, nosakot to nosacīti, /draudze/ izsniegto raksturojumu, kur /pers.A/tiek raksturota pozitīvi un to, ka apsūdzētā apsola vairs neizdarīt likumpārkāpumus, tiesa ir ieguvusi pārliecību, ka /pers.A/ sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus un ņemot vērā to, ka sods nosakāms individualizēti, ir iespējams dot apsūdzētai iespēju ar savu turpmāko uzvedību pierādīt savu apņemšanos un sodu noteikt nosacīti, piemērojot Krimināllikuma 55.panta noteikumus, kas nosaka, ka tiesa nolemj sodu neizpildīt, ja notiesātais pārbaudes laikā neizdara jaunus likumpārkāpumus un izpildīs kriminālsodu izpildi reglamentējošā likumā noteiktos pienākumus. Tiesas sēdē apsūdzētā apliecināja, ka apzinās savas rīcības kaitīgās sekas, gatava izciest sodu.

Izvērtējot izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, kā arī apsūdzētās personību, tiesa uzskata, ka arī neizciešot sodu apsūdzētā turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus.

Apsūdzētajai/pers. A/ 2012.gada 3.oktobrī piemērots drošības līdzeklis - uzturēšanās noteiktā vietā /lietas 9.-10.lapa/. Tā kā apsūdzētā nav pārkāpusi drošības līdzekļa nosacījumus un ir pildījusi procesuālos pienākumus, tiesa atzīst, ka šajā kriminālprocesā apsūdzētajai piemērotais drošības līdzeklis - uzturēšanās noteiktā vietā, līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim ir atstājams negrozīts.

Lietā kā lietiskie pierādījumi ir atzīti SIA "/Nosaukums/" 2008. un 2009.gada pārskati, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, kas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.pantu atstājami pie krimināllietas /lietas 1.sējuma 275.lapa/.

Pamatojoties uz iepriekš norādīto, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 520., 523., 531.pantu,

n o s p r i e d a

pers.A/, personas kods /personas kods/, atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kāds paredzēts Krimināllikuma 217.panta otrajā daļā /likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz /datums// un sodīt **ar brīvības atņemšanu uz 1 /vienu/ gadu.**

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu /pers.A/, personas kods /personas kods/, brīvības atņemšanas sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 /vienu/ gadu.

Drošības līdzekli - uzturēšanās noteiktā vietā, atstāt negrozītu līdz laikam, kad spriedums stāsies spēkā.

Lietiskos pierādījumus - SIA "/Nosaukums/" 2008. un 2009.gada pārskatus, kas glabājas pie krimināllietas, glabāt pie krimināllietas.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 /desmit/ dienu laikā Vidzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Valmieras rajona tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības datums noteikts 2014.gada 30.maijs.

Tiesnese G.Krieviņa